

ביבנות הרע

אנו הולכים בצעדי ענק לקראת דיקטטורה של מסלוגה אחת — מפא"י רבתי, הכוללת את מפי"ם. היא מתהלכת כשליטה כליכולה ושחצנית. מאחוריה מזדנב, בנאמנות, כלכלת מגדל בשם גח"ל.

פרלמנט הישראלי, אחרי שקראו בעיתונות שאני דוגל בשלום ישראלי-פלסטיני, וכי אני מעלה את בעיות פלסטין בכנסת.

מדוע גורשתי משכם?

פנו לחברי הכנסת מנחם כהן **אורי אבנרי**: זה רק מוכיח שהן לא מסתמכות.

לחברי כנסת יש הזכות למסור הודעה אישית מעל דוכן הכנסת, אם הואשם על ידי חברי כנסת אחר. השבוע הש"תמשתה בזכות זו כדי להשיב למשה דיין על דבריו בפרשת גירושי משכם: **אורי אבנרי**: כבוד היו"ר, כנסת נכבדה, בישיבת הכנסת ביום ד' האחרון, היתה השר משה דיין כלפי שורה של האשמות, שאיני יכול להשאירן בפרוטוקול ללא מענה. מה גם שהדברים הועתקו בעיתונים, ואף נמסר עליהם בשידורי ישראל.

לא היה לי שום עניין מפלגתי בביקור זה. בחדאי ידוע גם לשר משה דיין כי שכם אינה במדינת ישראל, וכי תושביה אינם בורים לכנסת. גינוחך להניח כי פעילתי למען חרם ישראל בשטחים המוחזקים נובעת מתוך אינטרס מפלגתי. הדין סביר יותר, לצערי, אחרי תשובה זו של השר, שאלתי בשאלה נוספת: האם נובע מה שיש לך מדיניות למנוע מחברי הכנסת בכלל, או מחברי כנסת מסויימים, לאסוף בשטחים המוחזקים את ה"מידע הדרוש להם למיזם תפקידם"?

על כך ענה השר דיין: "יש מדיניות להגן ולהבטיח חוק וסדר בשטחים המוחזקים, וי למנוע מאלה שמפרעים, אפילו הם ח"כים." בכך האשים אותי השר דיין שבאתי לשכם כדי להפריע לחוק ולסדר. תמהני איך מן שר בישראל להעלות האשמה כה חמורה, מן בלי לנסות אפילו להוכיח אותה בכל צורה שהיא — שיטה שאין השר דיין משתמש בה, לצערי, בפעם הראשונה.

השר דיין יודע כמובן שבאתי לשכם כדי לגבות מפי הנשים הגורשות עדויות על ה"תלונות שהיו בפיהן, וכך אמנם עשיתי. עמדתי לפנות אל המושל הצבאי כדי לברר תלונות אלה לפרטיהן, ואז פנה אלי המושל ומסר לי את פקודת הגירוש של שר הביטחון. עד לאותו רגע שהייתי בשכם במשך קרוב לשלוש שעות — ואיני שומע בפי השר אף טענה מוחשית אחת נגד מעשי שם. גם ה"מושל הצבאי, באותו יום, לא העלה שום טענה כזאת.

לא נותר לי אלא לחזור על הטענה שהע"ליתיה בשאלתי הנוספת והיא: שמטרת ה"גירוש היתה למנוע מחברי כנסת לאסוף אינפורמציה בלתי-תלויה ובלתי-אמצעית, הדרושה לו למילוי תפקידו.

המצב הנוכחי, כשהוק חסינות הכנסת אינו מופעל בשטחים המוחזקים, בהם פעולות שלוחות מממשלת ישראל, פירושו שאין פרלמנט מסוגל לפקח על הרשות המבצעת, הפועלת בשמו, בשטח הרגיש ביותר.

מצב זה הוא בלתי-נסבל, ותמהני על כי נשיאות הכנסת לא נקטה באמצעים כדי להבטיח את זכויות הבית. הבעיית היא, לאור מיקרה זה, כי עיקרי חוק החסינות יוחלו בשטחים המוחזקים, כי אמצעות צו מטעם המושל הצבאי, על מנת לאפשר פיקוח פרלמנטרי נאות.

שאלתי את השר מדוע נתן הוראה לגרש אותי משכם בעת שביתת הנשים שם, באחד באפריל. על כך ענה השר דיין: "מתוך ש"קול, כי עירוב גופים מפלגתיים בעניין זה יפריע להרגעת הרוחות וליישוב הבעיות." נובע מכך כי פעלתי מתוך אינטרס מפלגתי. האמת היא כי באותו יום נסעתי לשכם, אחרי שנתבקשתי לכך על ידי הנשים שהתקשרו איתי בסלפון. אותן נשים אינן מצויות בענייני מפלגות בישראל, והן לא התקשרו איתי כאיש מפלגה. הן קראו לי כחבר ה"ח"כ.

מה רע בלירה?

לסיעת גח"ל אין מה לעשות. לכן קיבלה על עצמה מינוחה. ח"כ ש. ז. אברמוב הציע להחליף את שם המטבע הישראלי מ"לירה" ל"שקל".

בדיון על הצעה זו השתתפו רק שלושה ח"כים, בנוכחות חמישה אחרים. בפסלי את ההצעה, אמרתי: **אורי אבנרי**: הייתי מבין את חברי הכנסת אברמוב אילו הציע לבטל גם את ה"מילה" "טנק" ולהחליפה ב"רכב מלחמה"; את המילה "בזוקה" ב"בליסטרה"; את ה"מילה" "בנק" ב"בית-כספים"; את המילה "בטלפון" ב"בטלרדיו".

יש עוד הרבה מילים בשפה העברית ש"מקורן זר — רומי, יווני, מצרי, פרסי, וכל שאר לשונות העולם.

אני רואה בהצעה זו ביטוי גרוט של שוביניזם מילולי, חלק מאותו

שקל מימי החשמונאים

גל של "הורדיסטריזם", של "הידרדיסטריזם", שהציק את המדינה אחרי מלחמת-ששת-הימים, למורת-רוחם של הלוחמים שהשתתפו בה.

בניגוד לדבריו של חברי הכנסת אברמוב, אין כמעט מדינה אחת בעולם שיש לה מס' בע שמה נובע משפת-האם שלה. למשל: בטעות נמורה סבור ח"כ אברמוב (כפי שאמר בנאומו), ש"דינר" היא מילה ערבית או עברית. הדינר הוא מסע רומי.

הדינר הוא מסע בעל שם רומי, דבר ש"אינו מפוריע למדינות כמו יוגוסלביה, ירדן, איראן ועיראק — ארבע מדינות שונות לגמרי, בעלות שלוש תרבויות שונות — לקראת למטבע הלאומי שלהן בשם זה. שם המטבע האמריקאי אין לו זכר בהיסטוריה האמריקאית, או אפילו בהיסטוריה האנגלו-סכסית. "דולר" הוא שיבוש של ה"מילה הגרמנית" "טלר", ששמו המקורי הוא "יאכטטלר", על שם מקום בגרמניה. השם הובא לאמריקה מגרמניה בשנת 1792. בי גרמניה עצמה בוטל ה"טלר" בשנת 1873, והוחלף במטבע בשם "מרק", שאין לו זכר בהיסטוריה הגרמנית. "מרקוס" או "מרקה" היה מיטקל רומאי. האנגלים השתמשו בשם זה במאה ה"ו.

במערכת-הבחירות. בצרפת התחרו שבעה מועמדים על כס הנשיאות. הטלחיויה הממלכתית הקציבה לכל מועמד 100 דקות — זמן שחה לנורו' סומפידו, מנהיגם של כימקט מחצית הצרפתים, ולאן קריבין, נציג קבוצת-שוליים יוצאת-דופן.

בישראל אין לחלום על שחיון כזה. אין לחלום אף על צדק מינימלי. לפני כמה חודשים הגשנו הצעת-חוק. הכנסת העבירה אותה שהאחד לדיון בוועדה. שם נדחה הדיון ונדחה. כשהחל לבסוף, הודיע ברוך אזניה, בשם מע"י, שאין לה עדיין דיעה, ולכן יש לדחות שוב. רק השבוע התחיל, סוף-סוף, הדיון האמיתי.

כי בינתיים החליטה מע"י. מה? הצעת-החוק שלנו הציעה להחיל על הטלחיויה את ההוראות הקיימות כיום בחוק לגבי הרדיו. הוראות אלה אומרות: לכל רשימה יש 25 דקות ברדיו כדי להסביר את דעותיה. לכל סיעה שהיתה מיוצגת בכנסת ה"י יוצאת יש, נוסף על כך, 4 דקות לכל ח"כ.

לפי חשבון זה, עומדות לרשות ס"י עתנו ברדיו 29 דקות — 25 + 4. ואילו למערך עבודה-מפי"ם יהיו 277 דקות — למעלה מארבע שעות וחצי. זה לא צודק, כי למע"י אין פי שבעה יותר דקות להסביר מאשר לסייעתנו, או למק"י. אבל הסתפקתי בכך, כי ידעתי שבמישטר המסלוגתי הקיים אין טעם להציע הצעה צודקת.

אך כאשר התחיל הדיון כי וועדה, נסתבר חיש מהר שאין מע"י חולמת להקציב לנו אפ"י לו זמן זעום זה.

דיון בטלוויזיה

פתח בדיון המוצע ארזי אלמוג, מנכ"ל רשות השידור, איש-אימונו של ישראל גלילי. הוא הביע את דעתו כאיש מיקצועי, כביכול, שאינו איש-מפלגה. הוא אמר כי הרשות סבורה שהזמן המוצע בהצעה שלנו ארוך מדי, מפני שתעמולת-הבחירות משעממת. אחריו נסל רשות-היבור שמואל ארזי ממפי"ם. הוא תסס את הכדור מידי אלמוג כמו שחקן כדורסל מאומן, המבצע תימרון שתורגל היטב מראש. אם יש לקצר את הזמן, אמר ארזי, אז הוא מציע: 10 דקות לכל סיעה, ו-5 דקות עבור כל ח"כ בכנסת היוצאת. תוך שניות עשיתי חשבון ונכתבר כי הצעה זו — כלל אינה מקצרת את אורך השיעור. היא רק גוזזת שעות-שידור מן הסיעות הקטנות, ומעבירה אותן לסיעות הגדולות.

דברי אלמוג והצעת ארזי נועדו לשרת מסע-שוד גדול. כי לפי הצעה זו, יירד זמן השידור שלנו מ-29 ל-15 דקות, ואילו זמן-השידור של המערך יעלה מ-27 דקות ל-325 דקות — רוח של 48 דקות! גח"ל תקבל, תמורת שירותה, שבקשיש של שמונה דקות. (לאן ירדה מפי"ם! היא חיל-החלוק של קנוניה, שבאה לגוול את זמן-היבור של סייעתנו וסייעת מק"י, מוזימה שאחת מאבותיה הוא מנהיג ארץ-ישראל השלימה, הדי"ר חיים יחל — יו"ר רשות השידור!) שאר דוברי מפי"ם — ברוך אזניה, אריה אנקוריון וכי, פשוט הסתמכו על דברי איש מפי"ם ומתכו בו.

בדיון שנתקיים, לא נמנעתי מלקרוא לילד בשמו. זוהי קנוניה, שבאה לגזול את כיבשת הרש. מטרתה העיקרית היא למנוע מן הסיעות הקטנות להשמיע את דברן בטלוויזיה — ולגזול מן הבורח את האפשרות לראות את המועמדים כדי לבחור ביניהם.

הטחתי בפני יחל ואלמוג, שנכחו שניהם בישיבה, כי קיימת בטלחיויה וברדיו רשימה שחורה, האוסרת את שיתופי בכל תוכנית טלוויזית. ולראייה: בשלש ארבע שנות שיבתי בכנסת, תקופה שבה הושמעו ברדיו ובטלחיויה אלפי תוכניות פוליטיות — לא שותפתי אני, ולא שותף אף אחד מחברי תנועתנו, אף בתוכנית טלוויזית אחת מסוג "יש שאלות" ו"במחיצה אחת". ברור כי איש מאיתנו לא יופיע ברדיו ובטלחיויה אף פעם אחת בתוכנית פוליטית מהיום ועד אחרי הבחירות, מלבד במיסגרת החוק.

כל אותו זמן מוטעים ראשי מע"י ללא הפסק — באיטולה של נוסאי תפקידים ממלכתיים — בטלחיויה וברדיו.

מובן שאין מע"י חולמת כלל להציק את כל מועמדיה בטלוויזיה. זה נתברר עוד בעת הוויכוח. היא מתכוונת להציק סרטים, להעלים את פני מועמדיה הבלתי-ימושימים.

הח"כ יצחק רפאל, איש המפ"ל, גילה דחקא יחס הוגן. אף כי זמן-השידור של סייעתו אינו שונה כימקט לפי שני החשבונות, יצא בתוקף נגד המזימה. ואילו הסיעות הקטנות כלל אינן מיוצגות בהצעה זו. למערך יש בה רוב מוחלט, כמו בכנסת כולה — רוב זה מגשים את החלטותיו, תוך ציפוף על כולם, כשכימקט אינו טורח אפילו להסתיר את כוונותיו הצניעות באדרת הצביעות המתחסדת.

הדרך אל האנס

כליל כל שאר הסיעות — גח"ל, מפד"ל, לע"ג, מרכז חופשי, אג"י, פא"י, רק"ח, מק"י והסיעות הערביות.

יש לציין כי בוויכוח על משרד-הסעד השתתפו באותו יום 13 נואמים. 11 מ"ם הם לא טרחו כלל לשמוע את תשובות של השר לדבריהם! בהמשך אותו ערב, נערך דיון על הצעת-החוק לשנות את שם המטבע ה"ישראלי מ"לירה" ל"שקל". בתום הדיון הקצר, בשעה שנערכה ההצבעה, קמתי וביקשתי למנות את הקולות. כך נרשם בפרוטוקול כי בעד הצעה הצביעו 7, ונגדה 1 (אני).

מי שחשב שלקראת סיום כהונת הכני סת השישית יגברו בה הממח והנוכחות, טועה. הכנסת גוססת. הנוכחות הממוצעת ירדה מ-20% ל-10%. בשבוע שעבר, ביום ב', בשעה 8.10 בערב, השיב שר-הסעד, יוסף בורג, לי מתווכחים בדיון על משרדו. כאמור — היתה השעה 8.10 — ובמליאת-הכנסת נכחו, מלבד השר, היו"ר (סנהדראי) ו"אני — ארבעה חברי-כנסת. רשימת הנוכחים: המערך — 4 מ"ם, 63 (אזניה, נצר, רנון, ביטון). נעדרו

ובכן, אין כימקט מדינה בעולם שהמטבע הלאומי שלה נעוץ ב"תרבות הלאומית שלה. אני בא ושואל: מה רע במילה "לירה"? היא נקלטה בשפה העברית, כמו אלפי מילים אחרות בשפה העברית. רית שמקורן בשפות אחרות.